

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2017
Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA LATA 2017 – 2020**

**Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, maj 2018 rok**

1. Podstawa prawna Programu

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. 2015, poz. 1390).
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. 2016, poz. 487 z późn. zm.).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. 2017, poz. 1769 z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209, poz. 1245).
- 5) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr XXXII/304/17 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2017 – 2020.
- 6) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr VII/54/11 z dnia 14 kwietnia 2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Cel główny Programu

- 1) Celem głównym Programu było ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów z nim związanych na terenie gminy Cieszyn.
- 2) Cele szczegółowe oraz służące ich osiągnięciu działania zostały zawarte w tabeli stanowiącej integralną część sprawozdania.

3. Wysokość środków na realizację Programu

Na realizację Programu przeznaczono kwotę w wysokości **169.573,88** złotych (zadania realizowane w punktach 2 – 3 /kwota: **126.914,34** złotych/ nie były przeznaczone tylko dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, ale obejmowały swoim działaniem rodziny, w których występują problemy, w związku z różnymi uzależnieniami, nadużywaniem alkoholu oraz rodziny dotknięte różnymi dysfunkcjami społecznymi, problemami wychowawczymi, które mogą mieć lub miały eskalację, w stronę relacji mających charakter przemocy w rodzinie), w tym na:

- 1) Realizację kompleksowego programu wsparcia kobiet i dzieci będących ofiarami przemocy w rodzinie, w tym na prowadzenie placówki całodobowej dla ofiar przemocy w rodzinie,

Sprawozdanie za rok 2017 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020

kwotę w wysokości **34.765,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2017 – dotacja dla powiatu cieszyńskiego, na realizację programu i prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie);

- 2) Realizację programu wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej – zadanie polegające na świadczeniu usług specjalistycznych, w tym dla członków rodzin, w których występuje przemoc, realizowanego w ramach działań Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”, kwotę w wysokości **116.000,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2017);
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie indywidualnej pomocy prawnej polegającej na reprezentowaniu ofiar przemocy w sądzie oraz realizację dyżurów prawnych i psychologicznych, kwotę w wysokości **10.914,34** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2017);
- 4) Działania wspierające poprzez organizację Programu edukacyjno - profilaktycznego zapobiegającego przemocy domowej „Jesień bez przemocy” (3 warsztaty edukacyjne dla kobiet, zajęcia z podstaw samoobrony), kwotę **2.700,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2017);
- 5) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania, z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym członków Zespołu Interdyscyplinarnego i funkcjonariuszy Policji (szkolenia specjalistyczne, konferencje, szkolenia tematyczne interdyscyplinarne, superwizje), kwotę:
 - a) **2.600,00** złotych (środki z budżetu gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2017),
 - b) **1.521,95** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- 6) Obsługę organizowanych zadań, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego, kwotę **732,39** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- 7) Zakup literatury specjalistycznej z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kwotę **340,20** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

4. Realizacja Programu

- 1) Za realizację Programu odpowiedzialny był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie oraz Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, we współpracy z instytucjami i organizacjami wchodzącymi w skład Zespołu;
- 2) Zadania zawarte w tabeli realizowane były również, w ramach zadań i programów własnych instytucji, placówek i organizacji pozarządowych.

1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
1.1. Opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy.	- liczba opracowanych diagnoz: 0	—
1.2. Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla konkretnych grup odbiorców.	- liczba szkoleń: 1 szkolenie dla kadry Żłobków Miejskich w Cieszynie z zakresu przeciwdziałania i rozpoznawania przemocy - liczba uczestników: 27 osób	- MOPS, - Zespół,
1.3. Realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży, dzieci z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie.	- liczba projektów: 70 projektów SP1: 18 warsztatów, zajęć edukacyjnych, prelekcji, min. w ramach Akademii Pozytywnej Profilaktyki i Szkoły Wczesnej Profilaktyki, w których wzięło udział 547 uczniów i 35 rodziców. SP3: 12 warsztatów, zajęć edukacyjnych, prelekcji, w których	- MOPS, - Zespół, - placówki oświatowe,

	<p>wzięło udział 500 uczniów, 150 rodziców, 70 nauczycieli i wychowawców.</p> <p>SP4: 12 warsztatów, zajęć edukacyjnych, pogadanek, w których wzięło udział 385 uczniów, rozdanie ulotek 260 rodzicom.</p> <p>SP5: 15 zajęć edukacyjnych dla 309 uczniów.</p> <p>SP6: 3 prelekcje i 1 warsztat, w których wzięło udział 143 uczniów i 4 wychowawców.</p> <p>SP7: 20 warsztatów, zajęć edukacyjnych i pogadanek, w których wzięło udział 165 uczniów oraz 120 rodziców.</p> <p>MOPS/Zespół: 3 warsztaty oraz 1 szkolenie z samoobrony w ramach „Jesieni bez Przemocy”, w których wzięło udział odpowiednio 8 i 11 kobiet doświadczających przemocy domowej.</p>	
--	---	--

<p>1.4. Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych.</p>	<p>- liczba kampanii: 2 (kontynuacja kampanii „Stop Przemocy- Spróbujmy Inaczej” – rozprowadzanie ulotek i plakatów w placówkach oświatowych oraz służby zdrowia; konkurs plastyczny w zakresie profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych bądź przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub przemocy rówieśniczej w którym wzięło udział 6 szkół podstawowych z Cieszyna, z których wpłynęło 89 prac plastycznych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - Zespół, - placówki oświatowe,
<p>1.5. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych i opiekuńczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</p>	<p>- liczba placówek prowadzących poradnictwo: 9</p> <p>SP1: aktywizowanie rodziców do pracy z dzieckiem, prelekcje, konsultacje, poradnictwo, psychoedukacja dla 144 rodziców.</p> <p>SP3: warsztaty, konferencje i szkolenia dla 150 rodziców.</p> <p>SP4: indywidualne porady</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - Zespół, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe.

	<p>i konsultacje dla 7 rodziców.</p> <p>SP5: indywidualne rozmowy i konsultacje dla 25 rodziców.</p> <p>SP6: indywidualne konsultacje dla 4 rodziców.</p> <p>SP7: spotkania dla rodziców z pedagogiem i psychologiem.</p> <p>MOPS/Zespół: 186 osób (z czego między innymi 43 osoby skorzystały z porad psychologa, a 22 osoby z pomocy prawnika).</p> <p>POW: 22 kobiety.</p> <p>CPEiT: 8 osób (grupa wsparcia dla rodziców).</p> <p>- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: 3 rodziny zagrożone lub dotknięte przemocą w rodzinie</p>	
<p>1.7. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie.</p>	<p>- liczba osób objęta pomocą: SP1: 24 uczniów i 16 rodziców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe,

	<p>SP4: 2 uczniów i 2 rodziców.</p> <p>SP5: 3 uczniów.</p> <p>SP6: 2 uczniów i 4 rodziców.</p> <p>MOPS: 105 osób.</p> <p>CPEiT: 309 osób.</p>	
<p>2. Cel szczegółowy: Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p>		
<p>Obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p>		
<p>Działania</p>	<p>Wskaźniki</p>	<p>Realizatorzy/Partnerzy</p>
<p>2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.</p>	<p>- liczba posiedzeń Zespołu: 6</p> <p>- liczba osób objętych pomocą Zespołu: 310 osób</p> <p>- liczba rodzin objętych pomocą Zespołu: 101 rodzin</p> <p>- liczba utworzonych grup</p>	<p>– MOPS, – Zespół, – grupy robocze, – organizacje pozarządowe</p>

	<p>roboczych: 9</p> <p>- liczba posiedzeń grup</p> <p>roboczych: 26</p>	
<p>2.2. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.</p>	<p>- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart”- A: 97</p> <p>(70 spisanych przez KPP, 20 przez MOPS, 7 przez placówki oświatowe)</p> <p>- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”: 101 rodzin</p> <p>- liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy: 36 spraw wszczętych w 2017 roku.</p> <p>- liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań: 17 spraw wszczętych w 2017 roku.</p>	<p>– Zespół,</p> <p>– grupy robocze,</p> <p>– MOPS,</p> <p>– KPP,</p> <p>– placówki oświatowe,</p>
<p>2.3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, w tym medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i</p>	<p>- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych: 2 (rozprawienie</p>	<p>– MOPS,</p> <p>– Zespół,</p> <p>– organizacje pozarządowe,</p>

<p>rodzinnej.</p>	<p>ulotek kampanii „Stop Przemocy- Spróbujmy Inaczej” oraz pakietu 5 broszur dot. przemocy i uzależnienia pod patronatem PARPA i NPZ).</p>	<p>– placówki oświatowe,</p>
<p>2.4. Udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.</p>	<p>- liczba osób objętych pomocą: 38 osobom udzielono pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej z przesłanki występowania przemocy w rodzinie.</p>	<p>– MOPS,</p>
<p>2.5. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia.</p>	<p>- liczba miejsc w POW: 19 - liczba osób korzystających ze schronienia w POW: 16 osób (w tym 8 dzieci) - liczba osobodni: 992 osobodni (dane dotyczą pomocy udzielonej mieszkańcom Cieszyna)</p>	<p>– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” – POW,</p>

<p>2.6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie indywidualnej pomocy prawnej w zakresie reprezentacji przed sądami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba indywidualnych reprezentacji prawnych: 4 - liczba i rodzaj spraw przeprowadzonych w ramach reprezentacji prawnych: 4 sprawy (eksmisja, sprawa karna, alimenty, rozwód) - liczba osób objętych pomocą formie reprezentacji prawnej: 3 osoby 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół,
<p>2.7. Organizacja i realizacja pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba placówek udzielających pomocy: 3 (MOPS, POW, CPEiT) - liczba grup wsparcia: 1 (POW) - liczba grup terapeutycznych: 1 grupa dla młodzieży (CPEiT) - liczba osób korzystających z pomocy prawnej: 118 osób (MOPS, CPEiT) - liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej: 273 osoby (MOPS, CPEiT) 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,

2.8. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz o charakterze informacyjnym.	- liczba przeprowadzonych rozmów: 377 rozmów (w tym 29 w związku z przemocą domową, 24 z przemocą seksualną)	– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” – POW,
2.9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie: 0	—
3. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie		
Obszar: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
3.1. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	– liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie: 97 – liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury Rejonowej: 1 – liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego: 10	– Zespół, – grupy robocze, – KPP.

	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku przemocą w rodzinie: 0 	
<p>3.2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających lub/i uzależnionych od alkoholu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba spraw prowadzonych przez GKRPA wobec osób stosujących przemoc w rodzinie: 22 sprawy – liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe: 5 osób – liczba spraw skierowanych do biegłych i liczba wniosków skierowanych do Sądu: 17 spraw oraz 17 wniosków 	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – GKRPA, – KPP,
<p>3.3. Organizowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba programów psychologiczno-terapeutycznych: 1 – liczba uczestników: 2 osoby, które ukończyły program <p>(Gmina Cieszyn nie organizowała pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla sprawców przemocy, natomiast Zespół</p>	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” – POW,

	skierował 8 osób do programu korekcyjno-edukacyjnego realizowanego na zlecenie Powiatu Cieszyńskiego)	
3.4. Rozpowszechnianie informacji oraz działania motywujące skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	– liczba osób skierowanych do udziału w różnych formach wsparcia: 8 osób z Cieszyna skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,
4. Cel szczegółowy: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
4.1. Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji.	– rodzaj i liczba szkoleń: 6 („Przeciwdziałania narkomani-prawne aspekty”, „Wyrwij się z sieci”, „Zaburzenia więzi w rodzinach z problemem alkoholowym i przemocy domowej”, „Rozpoznawanie i przeciwdziałanie przemocy seksualnej wobec dziecka”,	– MOPS, – Zespół,

	<p>„Problem normy w zakresie zachowań seksualnych ze szczególnym uwzględnieniem normy rozwojowej”, „Interwencja kryzysowa w zachowaniach czyli o pomocy psychologicznej dla osób zmęczonych życiem”)</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba uczestników szkoleń: 59 osób – liczba konferencji i seminariów: 4 – liczba uczestników konferencji i seminariów: 24 osoby – superwizje: 5 członków Zespołu poddawało swoją pracę superwizji prowadzonej przez certyfikowanego superwizora zewnętrznego. 	
<p>4.2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rodzaj i liczba szkoleń: 4 („Problematyka nadużyć seksualnych względem dziecka”- 2 szkolenia; „Przemoc wobec dziecka-jak rozpoznawać? Jak pomagać?”; „Praktyczne aspekty interwencji wobec osoby doświadczającej przemocy i sprawcy przemocy”) – liczba uczestników szkoleń: 17 osób – liczba konferencji i seminariów: 1 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe.

	konferencja („Dziecko a świat przemocy”) – liczba uczestników konferencji i seminariów: 8 osób	
--	---	--

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Cieszynie

POW – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie

CPEiT – Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie

Zespół – Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

NPZ – Narodowy Program Zdrowia